

1923
ΔΡΜ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΤΟΥ Β'. ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΟΓΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Γ'. ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΥΠΟ

Γ. ΜΠΙΘΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ «ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ»

Ὀδὸς Γ'. Σεπτεμβρίου 28

1922

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΤΟΥ Β'. ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΟΓΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Γ'. ΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΥΠΟ
Γ. ΜΠΙΘΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ «ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ»,
Ὀδὸς Γ', Σεπτεμβρίου 28
1923

Πρὸς ἀκριβεστέραν καὶ τελειοτέραν κατανόησιν τῆς ἐρμη-
νείας εἰς πλεῖστα χωρία τοῦ ἐρμηνευομένου συγγραφέως τὰ ῥή-
ματα τῶν κυρίων προτάσεων, τὰ ἀπαρέμφατα τὰ ἐξαρτώμενα ἐξ
αὐτῶν, αἱ ἀναλυόμεναι μετοχαί, αἱ δευτερεύουσαι προτάσεις κτλ.
σημειοῦνται διὰ παχυτέρων γραμμάτων ὁμοίως διὰ τὸν αὐτὸν
λόγον παρὰ τὴν ἐρμηνεϊαν *τίθενται*, πολλάκις *ἐν παρενθέσει*
αἱ ἀντίστοιχοι λέξεις καὶ φράσεις τοῦ κειμένου καὶ λέξει· καὶ
φράσει, αἱ ὁποῖαι νοοῦνται ἔξωθεν καὶ χρησιμεύουσι πρὸς συμ-
πλήρωσιν τῶν διαφόρων ἐννοιῶν.

Πᾶν ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ μεταφραστοῦ.

G. K...

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΟΓΟΣ

1. *Όταν, ὡ ἄνδρες, Ἀθηναῖοι, ἐκφωνοῦνται λόγοι, περὶ τούτων, τὰ ὁποῖα πράττει ὁ Φίλιππος μεταχειριζόμενος τὴν βίαν (=πράττει καὶ βιάζεται) (ἐνεργεῖ μετὰ βίας) παραβαίνων (=παρά . . .) τὴν εἰρήνην, βλέπω, ὅτι πάντοτε οἱ λόγοι (οἱ ἐκφωνούμενοι) πρὸς ὑπεράσπισιν ἡμῶν (=τοὺς ὑπὲρ ἡμῶν) φαίνονται δίκαιοι καὶ φιλόφρονες, καὶ (βλέπω), ὅτι ὅλοι ἐκείνοι, οἱ ὁποῖοι κατηγοροῦσι τὸν Φίλιππον (=ἅπαντας τοὺς κατηγορο. Φιλίππου), φαίνονται μὲν (=δοκοῦντας), ὅτι λέγουσι (=λέγειν) πάντοτε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ λέγωσι (=τὰ δέοντα) (κατ' αὐτοῦ), ἀλλὰ δὲν (βλέπω) πράγματι νὰ γίνεται (=γιγνόμενον) τίποτε, σχεδὸν (=ὡς ἔπος εἰπεῖν), ἐκ τούτων, διὰ τὰ ὁποῖα (=ἐνεκα ὧν) ἀξίζει τὸν κόπον (=ἄξιόν ἐστι) ν' ἀκούη τις ταῦτα (τούτους τοὺς λόγους): ἀλλὰ τὸναντίον εἰς τοιοῦτο σημεῖον (=εἰς τοῦτο) ἔχουν καταστήσει (=τυγχάνει προηγμένα) τώρα πλέον (=ἤδη) ὅλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως, ὥστε, ὅσῳ περισσότερο (=μᾶλλον) καὶ φανερότερον ἐξελέγχει τις τὸν Φίλιππον, ὅτι παραβαίνει (=παραβαίνοντα) τὴν εἰρήνην, τὴν συναφθεῖσαν μεθ' ὑμῶν (=τὴν πρὸς ὑμᾶς) καὶ (ὅτι) ἐπιβουλεύει ὅλους τοὺς Ἕλληνας, τοσοῦτον δυσκολώτερον (=χαλεπώτερον) εἶνε, (τὸ) νὰ συμβουλευῆ τις, τί πρέπει νὰ κάμνετε.*

3. Αἰτία δὲ τῆς τοιαύτης καταστάσεως (=τούτων) (εἶνε) ἡ ἐξῆς, διότι ὅλοι ἡμεῖς, ὡ ἄνδρες Ἀθῶν., ἐν ᾧ ἔπρεπε (=δέον) νὰ ἐμποδίζωμεν μὲ ἔργα καὶ πράξεις ὄχι (μόνον) μὲ λόγους, τοὺς ζητοῦντας νὰ πλεονεκτῶσι (εἰς βάρος ἡμῶν), πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ ἀνερχόμενοι (=παριόντες) (εἰς τὸ βῆμα τοῦτο) (οἱ ῥήτορες) ἀπέχομεν (=ἀφέσταμεν) μὲν ἀπὸ τοῦ νὰ προτείνωμεν καὶ νὰ συμβουλευώμεν ταῦτα, διότι φοβούμεθα (=ὀκνοῦντες) τὸ μῖσός σας (=τὴν ἀπέχθειαν) πρὸς ἡμᾶς (μὴ διεγείρωμεν τὸ μῖσός σας

ἐναντίον ἡμῶν), *διηγούμεθα δὲ* (=διεξερχόμεθα), πόσον (=ὥς) εἶνε φοβερὰ καὶ δυσάρεστα (=χαλεπὰ) καὶ παρόμοια (=τοιαῦτα), *ἐκεῖνα*, τὰ ὁποῖα (=οἷα) πράττει (ὁ Φίλιππος)· *ἔπειτα σεῖς οἱ καθήμενοι* (ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) (οἱ ἀκροαταί), *κατὰ ποῖον μὲν τρόπον* (=ὥς) ἠθέλετε εἶπει δικαίους λόγους καὶ ἠθέλετε ἐννοήσει (=συνεῖητε ἂν) ἄλλον ὁμιλοῦντα (=ἄλλου λέγοντος) (κατὰ τοῦτο), *ἔχετε παρασκευασθῆ καλύτερον* (=ἄμεινον) *ἀπὸ τὸν Φίλιππον*, *κατὰ ποῖον δὲ τρόπον* (=ὥς) ἠθέλετε ἐμποδίσει (=κωλύσατε ἂν) ἐκεῖνον ἀπὸ τοῦ νὰ πράττῃ ταῦτα, εἰς τὰ ὁποῖα τώρα ἀσχολεῖται (=ἐφ' ὧν νῦν ἐστὶ), *εἴσθε ἐντελῶς νωθροὶ* (=ἀργῶς ἔχετε). Συμβαίνει λοιπὸν πρᾶγμα ἀναγκαῖον, καὶ ἴσως δίκαιον (=εἰκόσ)· *εἰς ὅσα* (=ἐν οἷς) *δηλαδὴ ἀμφοτέροι* (=ἐκάτεροι) *σεῖς* καὶ ὁ Φίλιππος (διέρχεσθε τὸν καιρὸν σας (=διατρίβετε) καὶ περὶ ὅσα προθύμως καταγίνεσθε (=σπουδάζετε), *εἰς ταῦτα διακρίνεσθε* (ἐπιτυγχάνετε) *ἀμφοτέροι* (=ταῦτα ἄμεινον ἐκατέροις ἔχει), δηλαδὴ ἐκεῖνος μὲν εἰς τὰς πράξεις, *σεῖς δὲ εἰς τοὺς λόγους.*

5. *Ἐὰν μὲν* λοιπὸν καὶ τώρα ἀκόμη *εἶνε ἀρκετὸν* (=ἐξαρκεῖ) εἰς ὑμᾶς νὰ λέγητε, ὅτι *σεῖς ἔχετε περισσότερον δίκαιον* (=δικαιότερα) (παρὰ ὁ Φίλιππος), (τοῦτο) *εἶνε εὐκόλον* (=ῥᾶδιον) καὶ οὐδεὶς κόπος ὑπάρχει εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα (=πρόσεστι τῷ πράγματι)· *ἐὰν δὲ ἡμεῖς πρέπει νὰ σκεπτώμεθα* (=δεῖ ἡμᾶς σκοπεῖν), *πῶς* (=ὅπως) *θὰ διορθωθῆ* (=ἐπανορθωθήσεται) ἢ παροῦσα κατάστασις τῶν πραγμάτων (=τὰ παρόντα), *καὶ* (πῶς), *χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσωμεν, δὲν θὰ χειροτερεύσουν* (=μὴ λήσει προελθόντα πάντα) ἀκόμη περισσότερον (=ἔτι πορρωτέρω), *ὅλα* (τὰ πράγματα ἡμῶν) *καὶ* (πῶς) *δὲν θὰ ἐπέλθῃ αἰφνιδίως ἐναντίον ἡμῶν* (=ἐπιστήσεται ἡμᾶς) *μεγάλῃ δυνάμει* (=μέγεθος δυνάμει), *κατὰ τῆς ὁποίας οὐδὲ θὰ δυνηθῶμεν ν' ἀντισταθῶμεν* (=ἀντᾶραι), *δὲν εἶνε* (σήμερον) *ὁ αὐτὸς τρόπος τοῦ νὰ σκεπτώμεθα* (=τοῦ βουλευέσθαι), ὁ ὁποῖος ἦτο πρότερον (=ἄπερ πρότερον), *ἀλλὰ τοῦναντίον πρέπει* καὶ ὅλοι ἐν γένει οἱ ῥή-

τορες (=ἅπασι τοῖς λέγουσι) καὶ σεῖς οἱ ἀκούοντες (=ὑμῖν τοῖς ἀκούουσι) **να προτιμᾶτε** (=προαιρετέον ἔστι) τὰ ὠφελιμώτατα (=τὰ βέλτιστα) καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα δύνανται **να μᾶς σώσουν** (=τὰ σώσοντα) ἀπὸ τὰ εὐκολώτατα (=τῶν ῥάστων) καὶ τὰ παρὰ πολὺ εὐχάριστα (=τῶν ἡδίστων).

6. Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, **παραξενεύομαι** (=θαυμάζω), **ἐὰν** (διότι) **μερικοί ἐξ ὑμῶν ἔχουσι θάρρος** (δὲν φοβοῦνται) (=θαρρεῖ τις), ἐν ᾧ βλέπουσι (=δρῶν), πόσον μέγας (=ἡλίκος), δηλαδὴ πόσον (χωρῶν) ὁ Φίλιππος εἶνε κύριος, **καὶ** (διότι) **νομίζουσι** (=οἶεται), ὅτι τοῦτο δὲν φέρει κανένα κίνδυνον εἰς τὴν πόλιν καὶ (ὅτι) δὲν παρασκευάζει (=μηδὲ παρασκευάζεσθαι) (ὁ Φίλιππος) πάντα ἐναντίον ὑμῶν (=ἐφ' ὑμᾶς), **καὶ ἐπιθυμῶ** (ἕνεκα τούτου) **να παρακαλέσω** (=δεηθῆναι) πάντας ὑμᾶς ἀνεξαίρετως (=ὁμοίως) **να ἀκούσητε** δι' ὀλίγων (=διὰ βραχέων) **τὰς σκέψεις μου** (=τοὺς λογισμοὺς) (τὰς αἰτίας), ἕνεκα τῶν ὁποίων (=δι' οὓς) μοῦ ἔχει ἔλθει εἰς τὸν νοῦν (=ἐμοὶ παρέστηκε) **να περιμένω** (=προσδοκᾶν) (να φοβοῦμαι) τὰ ἐναντία (τούτων), καὶ ἕνεκα τῶν ὁποίων (=δι' ὧν) θεωρῶ τὸν Φίλιππον ἐχθρὸν τῆς πόλεως, **ἵνα**, ἐὰν μὲν ἐγὼ φαίνομαι (=δοκῶ), ὅτι προβλέπω (=προορᾶν) (τὰ μέλλοντα) **καλύτερον** (ἀπὸ τοὺς ἔχοντας θάρρος καὶ μὴ φοβουμένους) **πεισθῆτε εἰς ἐμέ, ἂν δὲ** οἱ μὴ φοβούμενοι (=οἱ θαρροῦντες) καὶ οἱ ἔχοντες ἐμπιστοσύνην (=πεπιστευκότες) εἰς αὐτὸν (τὸν Φίλιπ.) **(φαίνονται, ὅτι προβλέπουσι τὰ μέλλοντα καλύτερον ἀπὸ ἐμέ),** (ἵνα) **συμφωνήσητε** (=προσθῆσθε) **μετὰ τούτων** (=τούτοις).

7. Ἐγὼ λοιπὸν (=τοίνυν), ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκέπτομαι (=λογίζομαι (ὡς ἐξῆς): ποίων (μερῶν) ἐγένετο κύριος ὁ Φίλιππος κατὰ πρῶτον μετὰ τὴν (συναφθεῖσαν) εἰρήνην; Τῶν Θερμοπυλῶν (=Πυλῶν) καὶ τῶν ἐν Φωκίδι (=ἐν Φωκεῦσι) πραγμάτων (καὶ τῆς Φωκίδος). Τί λοιπὸν (ἔπραξε); Πῶς μετεχειρίσθη (=ἐχρήσατο) (ἐτακτοποίησε) ταῦτα (=τούτοις) (τὰ πράγματα ἐν Φωκίδι); Προετίμησε (=προείλετο) **να πράττη, ὅσα ἦσαν συμφέ-**

ροντα εἰς τοὺς Θηβαίους καὶ ὄχι ὅσα (=οὐχ ἃ) (ἦσαν συμφέροντα εἰς τὴν πόλιν. Διατι ἄραγε (=τί δήποτε;) (προειτίμησε γὰρ κάμνη ταῦτα); **διότι**, σκεπτόμενος (=τοὺς λογισμοὺς ἐξετάζων), ὡς νομίζω (=οἶμα), (κατὰ τὴν γνώμην μου), ἵνα πλεονεκτῇ (=πρὸς πλεονεξίαν) καὶ γὰρ ὑποτάξῃ (=ποιήσασθαι) τὰ πάντα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του (=ὑφ' αὐτῶ) καὶ ὄχι ἵνα ἔχη εἰρήνην (=πρὸς εἰρήνην) καὶ ἡσυχίαν καὶ γὰρ πράττη δίκαιον τι, **ἐνόησε** ἐκεῖνος (=εἶδε) **ὀρθῶς τοῦτο**, **ὅτι δηλαδὴ** εἰς τὴν ἰδικὴν μας πόλιν καὶ εἰς τὰ ἡθῆ ἡμῶν δὲν δύναται γὰρ παρουσιάσῃ (=ἐνδείξατο ἄν) **καὶ** (δὲν δύναται) **γὰρ κάμνη** (=ποιήσειεν) καμμίαν ὠφέλειαν (χάριν) (=οὐδὲν) τόσην μεγάλην (=τοσοῦτον), **ὑπὸ τῆς ὀποίας** (=ὑφ' οὗ) **σεῖς** παρασυρθέντες (=πεισθέντες) **ἠθέλετε ἐγκαταλίπει** (=πρόοισθε ἄν) εἰς τὴν διάθεσιν ἐκείνου (=ἐκείνῳ) μερικοὺς ἐκ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, χάριν (=ἔνεκα) τῆς ἰδικῆς σας (=τῆς ἰδίας) ὠφελείας, **ἀλλὰ** (ὅτι) **σεῖς**, ἐπειδὴ φροντίζετε (=λόγον ποιούμενοι) ὑπὲρ τοῦ δικαίου καὶ (ἐπειδὴ) ἀποφεύγετε (=φεύγοντες) τὴν κατασχύνην (=ἄδοξίαν) τὴν ὑπάρχουσαν (=τὴν προσοῦσαν) εἰς τοῦτο τὸ πρᾶγμα (δηλ. εἰς τὴν ἐγκατάλειψιν καὶ ὑποταγὴν τῶν Ἑλλήνων), καὶ (ἐπειδὴ) προβλέπετε (=προορῶμενοι) ὅλα, ὅσα πρέπει (=προσῆκει) (γὰρ προβλέπητε), **θὰ ἀντισταθῆτε** (=ἐναντιώσεσθε) **κατ' αὐτοῦ**, ἂν ἐπιχειρῇ γὰρ πράττει τοιοῦτόν τι (γὰρ ὑποτάσῃ τὰς Ἑλλήν. πόλεις) **κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον** (=ὁμοίως), **καθὼς** (=ὥσπερ) (ἠθέλετε ἀντισταθῆ), **ἐὰν κατὰ τύχην ἠθέλετε πολεμεῖ** (=τύχοιτε πολεμοῦντες) **κατ' αὐτοῦ**.

9. **Περὶ δὲ τῶν Θηβαίων ἐνόμιζε** (=τοὺς δὲ Θηβ. ἠγεῖτο) (ὁ Φίλιππος), τὸ ὅποιον πράγματι συνέβη, **ὅτι αὐτοὶ θὰ ἀφήσωσι** (=ἑάσειν) αὐτὸν γὰρ διευθετῆ (=πράττειν) τὰ λοιπὰ (ζητήματα), ὅπως ἐπιθυμεῖ, πρὸς ἀμοιβὴν (=ἀντι) τῶν ὠφελειῶν, αἱ ὅποια παρέχονται (=τῶν γιγνομένων) (ὑπὸ τοῦ Φιλίππου) εἰς αὐτούς, **καὶ** (ὅτι) **ὄχι μόνον** (=οὐχ ὅπως) **δὲν θὰ ἀντιπράξωσι καὶ** δὲν **θὰ ἐμποδίσωσι** (=διακωλύσειν) **αὐτόν, ἀλλὰ καὶ** (ὅτι) **θὰ ἐκστρατεύσωσι μετ' αὐτοῦ**, ἂν ἐκεῖνος διατάσῃ (=κελεύῃ) αὐτούς

(τοὺς Θηβαίους) (νὰ ἐκστρατεύωσι). Καὶ τώρα εὐεργετεῖ (=εὐποιεῖ) (ὑποστηρίζει) τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργεῖους, **ἐπειδὴ ἔχει σχηματίσει** (περὶ αὐτῶν) (=ὑπείληφώς) τὴν αὐτὴν γνώμην (=ταῦτα) (τὴν ὁποίαν ἔχει σχηματίσει καὶ περὶ τῶν Θηβαίων). Καὶ τοῦτο (=ὁ) (δηλ. ἡ γνώμη τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ Φίλιππος περὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων) εἶνε μέγιστος ἔπαινος (=ἐγκώμιον) δι' ὑμᾶς (=καθ' ὑμῶν)· **διότι ἔχετε κριθῆ** (=κέκρισθε) (ἔχει σχηματισθῆ ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ἡ γνώμη), **ὅτι** μόνοι σεῖς ἐξ ὅλων (τῶν ἀνθρώπων) **δὲν ἠθέλετε παραμελήσει** (θυσιάσει) (=προέσθαι ἄν) τὰ κοινὰ δίκαια (τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν) τῶν Ἑλλήνων ἀντὶ οὐδενὸς κέρδους, **καὶ** (ὅτι) **δὲν ἠθέλετε ἀνταλλάξει** (=ἀνταλλάξασθαι ἄν) τὴν εὐνοίαν, τὴν ὁποίαν ἔχετε πρὸς τοὺς Ἑλληνας ἀντὶ οὐδεμιᾶς χάριτος καὶ ὠφελείας.

11. Καὶ μάλιστα (=καὶ ταῦτα) δικαίως καὶ περὶ ὑμῶν ἔχει (ὁ Φίλιπ.) **ταύτην τὴν γνώμην** (=οὕτως ὑπείληφε) **καὶ** περὶ τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Θηβαίων **ὅλως διόλου διαφορετικὴν** (=ὡς ἐτέρως), ἔχων ὑπ' ὄψιν τοῦ ὄχι μόνον τὸ παρόν, ἀλλὰ ἐξετάζων (=λογιζόμενος) καὶ τὸ παρελθόν (=τὰ πρὸ τούτων). **Διότι εὐρίσκει**, ὡς νομίζω (=οἶμαι) (ἐν τοῖς βιβλίοις), **καὶ ἀκούει** παρ' ἄλλων, **ὅτι οἱ ἰδικοὶ σας πρόγονοι**, ἐν ᾧ ἦτο δυνατόν (=ἐξῆδόν) εἰς αὐτοὺς νὰ εἶνε ἠγεμόνες (=ἄρχειν) τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, **οὐ μόνον δὲν ἐδέχθησαν** (=οὐκ ἀνασχομένους) **τὴν πρότασιν** (=τὸν λόγον) **ταύτην**, ὅτε (=ἠνίκα) ἦλθεν (ἐνταῦθα) ὁ Ἀλέξανδρος ὁ πρόγονος ταύτων (τῶν βασιλέων τῆς Μακεδονίας) διὰ νὰ ἀναγγείλῃ (=κῆρυξ) αὐτὴν (=περὶ τούτων), **ἀλλὰ τοῦναντίον** (ὅτι) **προετίμησαν** (=προελομένους) νὰ ἐγκαταλίπωσι τὴν χώραν των, **καὶ** (ὅτι) **μετὰ γενναιότητος ὑπέμειναν** (=ὑπομείναντας) νὰ πάθωσιν ὁ,τιδήποτε (=ὄτιοῦν), **καὶ** (ὅτι) **μετὰ ταῦτα ἔπραξαν** (=πράξαντας) (τὰ κατορθώματα) ἐκεῖνα (=ταῦθ'), περὶ τῶν ὁποίων πάντες (οἱ ἄνθρωποι) πάντοτε ἐπιθυμοῦσι μετὰ μεγάλης προθυμίας (=γλίχονται) νὰ λέγωσι, **ἀλλ' οὐδεὶς ἔχει δυναθῆ** νὰ εἴπῃ, ὅπως ἀρμόζει (=ἄξιως) (εἰς τὰ λαμπρὰ κατορθώματα αὐτῶν)—διὰ ταῦτο βεβαίως καὶ ἐγὼ δὲν θὰ ὁμιλήσω περὶ αὐτῶν (=παραλείψω) δικαίως—**διότι** τὰ ἔργα (τὰ κατορθώματα) ἐκείνων (τῶν προγόνων σας) εἶνε μεγαλύτερα (ἀνώτερα) ἢ ὥστε (=ὡς) νὰ δύναται τις νὰ εἴπῃ (περὶ αὐτῶν) δι' ἀξίου λόγου (=τῷ λόγῳ) (ἀπὸ πάντα λόγον) περὶ τῶν προγόνων ὅμως τῶν Θηβαίων καὶ τῶν Ἀργείων (εὐρίσκει καὶ ἀκούει), **ὅτι**

ἐκεῖνοι μὲν (οἱ Θηβ.) ἐξεστράτευσαν (=τοὺς μὲν συστρατεύσαντας) μετὰ τῶν βαρβάρων (ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος), οὗτοι δὲ (δηλ. οἱ Ἀργ.), *οὗτι δὲν ἀντιτάχθησαν* (=τοὺς δὲ οὐκ. ἐναντιωθ.) κατ' αὐτῶν.

12. *Γνωρίζει* (=οἶδε) λοιπόν, ἐκεῖνος *οὗτι* καὶ οἱ δύο (οἱ Θηβ. καὶ οἱ Ἀργ.) *θα προτιμήσωσι* (=ἀμφοτέρους ἀγαπήσοντας) ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέρως συμφέρει (=τὸ λυσιτελοῦν ἰδίᾳ) εἰς αὐτοὺς (τὸ ἴδιον συμφέρον) *καὶ* (ὅτι) *δὲν θα λάβωσι ὑπ' ὄψιν των* (=οὐχ... σκεπτημένους) ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον (=ὅ,τι) ἀπὸ κοινοῦ (=κοινῇ) *θα* εἶνε συμφέρον (ὠφέλιμον) (=συνοίσει) εἰς τοὺς Ἕλληνας (τὸ κοινὸν συμφέρον τῶν Ἑλλήνων). *Ἐνόμιζε λοιπόν* (ὁ Φίλιππος), ἐὰν ἤθελεν ἀποκτήσει (=ἔλοιτο) ὑμᾶς φίλους, *οὗτι θα σᾶς ἀποκτήσῃ* (=αἰρήσεσθαι) ἐπὶ τῷ ὄρω νὰ πράττῃ τὰ δίκαια (=ἐπὶ τοῖς δικαίοις), ἐὰν δὲ ἤθελε προστεθῆ (=πρόσθαιτο) εἰς ἐκείνους (τοὺς Θηβ. καὶ Ἀργ.) (ἤθελε κάμει ἐκείνους φίλους), (ὅτι) *θα ἔχη* (=ἔξειν) *αὐτοὺς* βοηθοὺς (=συνεργοὺς) τῆς πλεονεξίας του. Διὰ τοῦτο (λοιπόν) *προτιμᾷ* (=αἰρεῖται) ἐκείνους ἀντὶ (=ἀνθ') ὑμῶν καὶ τότε καὶ τώρα. *Διότι βεβαίως* (=δὴ) *δὲν βλέπει, οὗτι ὑπάρχουσιν εἰς αὐτοὺς* (=οὔσας αὐτοῖς) περισσότεραι (=πλείους) τριήρεις παρὰ εἰς ὑμᾶς (=ἢ ὑμῖν), *οὐδὲ* (διότι) *ἔχει εὐρεῖ* (ἀποκτήσει) (=εὐρηκε) εἰς τὰ μεσόγεια (=ἐν τῇ μεσογαίᾳ) σπονδαίαν (=τινὰ) δύναμιν (=ἀρχήν), *παρατεῖται* (=ἀφέστηκε) τῆς κυριαρχίας τῆς θαλάσσης (=τῆς ἐπὶ θαλάττῃ ἀρχῆς) καὶ τῶν ἐμπορικῶν λεμένων (=τῶν ἐμποριῶν), οὐδὲ λησμονεῖ (=ἀμνημονεῖ) τοὺς λόγους καὶ τὰς ὑποσχέσεις, διὰ τῶν ὁποίων (=ἐφ' αἷς) ἐπέτυχε (νὰ συνάψῃ) τὴν εἰρήνην.

13. «Ἄλλὰ ἀληθῶς μὰ (=νῆ) τὸν Δία», δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὡς ἐὰν ἐγνώριζε (=ὡς... εἰδῶς) ὅλα ταῦτα (τὰ σχέδια τοῦ Φιλίππου) «Δὲν ἔπραξε ταῦτα (ἐκεῖνος) *ἐνεκα πλεονεξίας, οὐδὲ δι' ὅσα* (=οὐδ' ὧν) ἐγὼ κατηγορῶ (αὐτόν), ἀλλὰ *διότι* οἱ Θηβαῖοι *ἐζήτουν* (=τῷ... ἀξιοῦν τοὺς Θηβ.) (παρ' αὐτοῦ πράγματα) δικαιότερα ἀπὸ σᾶς». Ἄλλὰ ἀκριβῶς (=καὶ) ταύτην μόνην (τὴν δικαιολογίαν) ἐξ ὅλων (τῶν ἄλλων) δικαιολογιῶν (=λόγων) δὲν ἐπιτρέπεται (=οὐκ ἔνεστιν) εἰς αὐτόν (αὐτὸς) νὰ εἴπῃ *διότι* ἐκεῖνος ὅστις *διατάσσει* (=δ' κελεύων) τοὺς Λακεδαιμόνιους νὰ ἀφήνωσι (=ἀφιέναι) τὴν Μεσσήνην (αὐτόνομον), *πῶς δύναται νὰ προφασισθῇ* (=πῶς... ἂν σκήψαιτο), *οὗτι*, ὅτε τότε

παρέδωκε (= παραδοὺς τότε) εἰς τοὺς Θηβαίους τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὴν Κορώνειαν, *εἶχε κάμει τοῦτο* (= πεποικημένοι ταῦτα), *διότι* (τὸ) *ἐνόμιζεν* (= τῶ νομίζειν) (ὅτι ἦτο) δίκαιον;

14. « Ἄλλ' ἄληθῶς μὰ (= νὴ) τὸν Δία ἐξηναγκάσθη—διότι τοῦτο μόνον ὑπολείπεται (νὰ εἶπη τις)—καὶ παρὰ τὴν θέλησίν του (= παρὰ γνώμην), *ἐπειδὴ εὐρέθη* (= ληφθεὶς) ἐν μέσῳ τῶν Θεσσαλῶν ἱππέων καὶ τῶν Θηβαίων ὀπλιτῶν, *παρεχώρησε ταῦτα* (τὸν Ὀρχομ. καὶ τὴν Κορώνειαν) εἰς αὐτοὺς (τοὺς Θηβαίους)». Πολὺ καλὰ (ῥαῖα!) ἔπραξε. *Δοιπὸν λέγουσιν, ὅτι* αὐτὸς (ὁ Φίλιππος) *σκοπεύει* (= μέλλειν) νὰ ὑποπτεύῃ (= ὑπόπτως ἔχειν) τοὺς Θηβαίους, *καὶ διαδίδουσι* (= λογοποιοῦσι) μερικοὶ περιερχόμενοι (= περιϋόντες) (τὴν ἀγοράν), *ὅτι θὰ ὀχυρώσῃ* (= τειχιεῖ) τὴν Ἐλάτειαν' *ἀλλ' οὗτος*, καθὼς ἐγὼ νομίζω (= κρινῶ), ταῦτα μὲν ἀναβάλλει καὶ θ' ἀναβάλλῃ (= μελλήσει), *δὲν ἀναβάλλει ὁμῶς νὰ ἐκστρατεύῃ* (= συνεισβάλλειν) μετὰ τῶν Μεσσην. καὶ τῶν Ἀργ. ἐναντίον τῶν Λακεδαιμ., *ἀλλὰ τὸνναντίον* καὶ μισθοφόρους (= ξένου.) στέλλει (εἰς αὐτοὺς) καὶ χρήματα ἀποστέλλει καὶ αὐτὸς ἀναμένεται (ἔπ' αὐτῶν) (= προσδόκιμος ἐστὶ) μετὰ μεγάλης δυνάμεως. Τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους, οἵτινες εἶνε (= ὄντας) ἐχθροὶ τῶν Θηβαίων σκέπτεται νὰ καταστρέφῃ (= ἀναιρεῖ), *τούτους δέ*, τοὺς ὁποίους (= οὗς) ὁ ἴδιος (= αὐτὸς) πρότερον κατέστρεψε, *τοὺς Φωκεῖς*, τώρα σκέπτεται ν' ἀνορθώσῃ (= σώζῃ). Καὶ ποῖος δύναται νὰ πιστεύσῃ εἰς ταῦτα; *Διότι ἐγὼ βεβαίως* (= μὲν=μὴν) δὲν *νομίζω*, *ὅτι ὁ Φίλιππος*, οὔτε ἐὰν ἐξαναγκασθεὶς ἔπραξε παρὰ τὴν θέλησίν του τὰ πρῶτα (δηλ. τὴν παράδοσιν τοῦ Ὀρχομεν. καὶ τῆς Κορωνείας εἰς τοὺς Θηβ), οὔτε ἐὰν τώρα ἀπεδοκίμαζε καὶ ὑπόπτεινε (= ἀπεγίνωσκε) τοὺς Θηβαίους, *θὰ ἠναντιοῦτο* (= ἐναντιοῦσθαι ἂν) συνεχῶς κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἐκείνων (τῶν Λακεδ.), *ἀλλά*, ἐκ τούτων, τὰ ὁποῖα (= ἀφ' ὧν) τώρα κάμνει, *εἶνε φανερός* (= δηλός ἐστὶ), *ὅτι* καὶ ἐκεῖνα *ἔπραξε* (= ποιήσας) ἀπὸ σκοποῦ (= ἐκ προαιρέσεως), ἐξ ὧν δὲ (τῶν πράξεων αὐτοῦ), ἐὰν τις ἐξετάζῃ (= θεωρῇ) ὀρθῶς αὐτάς, (εἶνε φανερός), *ὅτι ὅλα*, ὅσα πράττει καὶ ἐνεργεῖ (= πραγματεύεται), *διευθύνει* (προετοιμάζει) (= συντάττων) ἐναντίον τῆς ἰδικῆς μας πόλεως.

17. Καὶ τοῦτο (δηλ. νὰ παρασκευάζῃ πάντα κατὰ τῆς πόλεως) συμβαίνει εἰς αὐτὸν τρόπον τινὰ ἐξ ἀνάγκης τώρα δὰ (= δὴ) τοῦλάχιστον (= γε). Διότι σκεφθῆτε (= λογιζέσθε) ὡς ἐξῆς. Ὁ

Φίλιππος ἐπιθυμῆι νὰ ἄρχῃ, εἰς τοῦτο δὲ (=τούτου) θεωρεῖ (=ὑπέιληφεν) μόνους ὑμᾶς ἀνταγωνιστάς του. Διὰ τοῦτο ἀδικεῖ ὑμᾶς ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ τοῦτο αὐτὸς πολὺ καλὰ (=ἄριστα) **συναισθάνεται** (=σύνοιδεν αὐτῷ)· διότι διὰ τούτων (=τούτους), τὰ ὁποῖα (=οἷς) κατέχει, ἐν ᾧ ἦσαν ἰδικά σας (=ὑμετέροις οὔσι), πάντα τὰ ἄλλα μετ' ἀσφαλείας ἔχει εἰς τὴν κατοχὴν του (=κέκτηται)· **διότι, ἐὰν ἐγκατέλειπε** (=προεῖτο) **τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ποτειδαίαν**, οὐδὲ ἐν τῇ πατρίδι του (ἐν τῇ Μακεδονίᾳ) θὰ ἐνόμιζε (=ἠγεῖτο ἄν), ὅτι ἠδύνατο νὰ μένῃ ἀσφαλῶς (=βεβαίως). **Γνωρίζει** λοιπὸν καὶ τὰ δύο, **καὶ ὅτι** δηλ. αὐτὸς σᾶς **ἐπιβουλεύεται** (=ἐπιβουλεύοντα) **καὶ ὅτι** σεῖς **ἐννοεῖτε** (=αἰσθανόμενους) τοῦτο. Ἐπειδὴ δὲ νομίζει (=ὑπολαμβάνων), ὅτι σεῖς εἰσθε συνετοὶ (=εὖ φρονεῖν), δικαίως ἔχει τὴν ἰδέαν, ὅτι σεῖς μισεῖτε αὐτόν, καὶ εἶνε ὠργισμένος (=παρώξυνται) καθ' ὑμῶν, **διότι ἀναμένει** (=προσδοκῶν) **ἀπὸ σᾶς**, ἐὰν εὗρητε εὐκαιρίαν, **νὰ πάθῃ** (=πείσεσθαι) **κακὸν τι**, ἂν δὲν προλάβῃ (=μὴ φθάσῃ πρότερος) αὐτὸς νὰ πρῶξῃ (=ποιήσας) εἰς σᾶς (τοῦτο). Διὰ τοῦτο ἐπαγρυπνεῖ (=ἐγρήγορεν), παραμονεύει (=ἐφέστηκε), περιποιεῖται (=θεραπεύει) πρὸς βλάβην τῆς (ἰδικῆς μας) πόλεως τοὺς Θηβαίους καὶ ἐκ τῶν Πελοποννησίων τοὺς ἐπιθυμοῦντας τὰ ἴδια (=ταῦτά) μετ' αὐτούς (τοὺς Θηβ), περὶ τῶν ὁποίων (=οὔς) **νομίζει, ὅτι** ἕνεκα μὲν (τῆς ἱκανοποιήσεως) τῆς πλεονεξίας των (=διὰ τὴν πλεονεξίαν) **θὰ εἶνε εὐχαριστημένοι** (=ἀγαπήσειν) μετ' αὐτοῦσαν κατάστασιν (=τὰ παρόντα), ἕνεκα δὲ τῆς ἀνοήτου πολιτικῆς διαγωγῆς αὐτῶν (=διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων) (τῆς ἡλιθιότητός των), **(ὅτι)** οὐδὲν ἔξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα θὰ γίνωσι μετὰ ταῦτα, **θὰ προῖδωσι** (=τῶν μετὰ ταῦτα προόψεσθαι). Καὶ ὅμως (ἄνθρωποι) καὶ ὀλίγον μόνον νοῦν ἔχοντες (=σωφρονοῦσι καὶ μετρίως) **εἶνε δυνατόν** (=ἔστιν) **νὰ ἀντιληφθῶσι** (=ἰδεῖν) **σαφῆ** (=ἐναργῆ) **παραδείγματα**, (τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς συμμαχίας μετὰ τοῦ Φιλίππου), **τὰ ὁποῖα** συνέβη εἰς ἐμὲ (κάποτε) νὰ εἶπω καὶ πρὸς τοὺς Μεσσηνίους καὶ πρὸς τοὺς Ἀργεῖους ἴσως δὲ εἶνε ὠφέλιμον (=βέλτιον) νὰ ἔχωσι λεχθῆ (=εἰρησθαι καὶ πρὸς ὑμᾶς.

20. Εἶπον δηλαδὴ (=ἔφην γὰρ) (τότε), ᾧ ἄνδρες Μεσσήνιοι, **μὲ πόσῃν** (=πῶς) **δυσαρέσκειαν** (=δυσχερῶς), **νομίζετε, ὅτι** οἱ Ὀλύνθιοι ἠκούον, **ὁσάκις** (=εἰ) ἔλεγέ τις (κακὸν) τι κατὰ τοῦ Φιλίππου **κατ' ἐκείνους** τοὺς χρόνους, **ὅτε οὗτος ἄφηνε** (=ἀφίει)

εἰς αὐτούς, τὸν Ἀνθεμοῦντα ἐπὶ τοῦ ὁποίου (=οὔ) πάντες οἱ προηγούμενοι βασιλεῖς τῆς Μακεδονίας εἶχον ἀξιώσεις (=ἀντεποιοῦντο), *καὶ παρέδιδε* τὴν Ποτειδαίαν ἐκδιώξας (ἐξ αὐτῆς) τοὺς ἀποίκους τῶν Ἀθηναίων, *καὶ* (ὅτε) (διὰ τῆς ἐκδιώξεως ἐκ τῆς Ποτειδαίας τῶν ἀποίκων τούτων) τὴν μὲν ἔχθραν τὴν προερχομένην ἐκ μέρους ἡμῶν (=τὴν πρὸς ἡμᾶς) αὐτὸς ὁ ἴδιος *εἶχε ὑποκινήσει κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του* (=ἀνήρητο), τὴν δὲ χώραν *εἶχε παραδώσει* εἰς ἐκείνους, ἵνα καρπῶνται (=καρποῦσθαι) αὐτήν; Ἄραγε (νομίζετε), *ὅτι* αὐτοὶ (οἱ Ὀλύμπιοι) *ἀνέμενον* (=προσδοκᾶν) νὰ πάθωσι (=πέσεισθαι) αὐτά, τὰ ὁποῖα ἔπαθόν (=τοιαῦτα), ἢ νομίζετε, *ὅτι*, εἰάν τις ἔλεγεν (=λέγοντο...τινος) (εἰς αὐτοὺς τοῦτο), *ἤθελον (τὸ) πιστεύσει* (=πιστεῦσαι ἄν); Ἄλλ' ὅμως, εἶπον ἐγώ, ἀφοῦ ἐκαρπώθησαν (ἐκεῖνοι) (=καρπώσασθαι) ἐπ' ὀλίγον χρόνον τὴν ξένην (=ἀλλοτριάν) (χώραν), ἐπὶ πολὺν (χρόνον) ἔστερήθησαν ὑπ' ἐκείνου (τοῦ Φιλίπ.) τῆς ἰδικῆς τῶν (=τῆς αὐτῶν) χώρας, *διότι ἐξεδιώχθησαν* (=ἐκπεσόντες) κατὰ τρόπον αἰσχρὸν (ἐκ τῆς χώρας τῶν), ὅχι μόνον νικηθέντες, ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων καὶ πωληθέντες (=πραθέντες)· διότι δὲν εἶνε ἀσφαλεῖς (ἀκίνδυνοι) εἰς τὰς (ἐλευθέραι) πολιτείας αὐταὶ αἱ πολὺ στεναὶ (=λίαν) σχέσεις αὐτῶν πρὸς τοὺς τυράννους.

22. «*Τι δὲ* (ἔπαθον) *οἱ Θεσσαλοὶ*»; εἶπον, *ὅτε* (ὁ Φίλιπ.) *ἐξεδίωκε* (=ἐξέβαλλε) χάριν αὐτῶν (=αὐτοῖς) τοὺς τυράννους (τῶν Φερῶν) *καὶ παρέδιδε* πάλιν (εἰς αὐτούς) τὴν Νίκαιαν καὶ τὴν Μαγνησίαν, ἄρα γε νομίζετε (=ἄρα οἶσθε), *ὅτι αὐτοὶ* (οἱ Θεσσαλοὶ) *ἀνέμενον* (=προσδοκᾶν) νὰ ἰδρυθῇ (=ἔσσεισθαι) παρ' αὐτοῖς ἢ ὑπάρχουσα (=τὴν καθεστῶσαν) σήμερον δεκαρχία; ἢ (μήπως ἀνέμενον) *αὐτὸς, ὅστις ἀπέδωκεν πάλιν* (=τὴν ἀποδόντα) εἰς αὐτούς τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς τῶν ἐν τῷ Ἀμφικτυονικῷ συνεδρίῳ (=τὴν πύλαιαν), *αὐτὸς ὁ ἴδιος* (=τοῦτον) *ν' ἀφαιρέσῃ* (=παραιρήσεισθαι) τὰς ἰδίας προσόδους αὐτῶν; Δὲν εἶνε δυνατόν (=οὐκ ἔστι) βεβαίως (νὰ ἀνέμενον) ταῦτα. Ἄλλ' ὅμως ἔχουσι πραγματοποιηθῆ ταῦτα καὶ πάντες δύνανται νὰ (τὰ) μάθωσι.

23. «*Σεῖς δέ*», εἶπον ἐγώ, (πρὸς τοὺς Μεσσηνίους) «*παρατηρεῖτε* (=θεωρεῖτε), *ὅτι* ὁ Φίλιππος *παρέχει μὲν εἰς ὑμᾶς δωρεὰς* (=διδόντα) καὶ (ὅτι) *ὑπόσχεται* (ὑποσχέσεις) (=ὑπισχνούμενον), *εὐχέσθε δὲ νὰ μὴ ἴδητε* (=ἀπεύχεσθε ἰδεῖν), εἰάν

εἶθε συνετοὶ (=σωφρονεῖτε), **οὐ** (αὐτὸς) **σᾶς ἕξαπατᾶ** καὶ **σᾶς δολιεύεται** (=ἕξαπατ. καὶ παρακεκρουμένον). Βεβαίως (=τοίνυν) **ὑπάρχουσιν**, ἀληθῶς μὰ (=νῆ) τὸν Δία, εἶπον ἐγὼ, **παντὸς εἶδους** (=παντοδαπὰ) **ἐπινοήματα** (=εὐρημένα) πρὸς προστασίαν (=φυλακὴν) καὶ σωτηρίαν τῶν πόλεων, π. χ. (=οἶον) χαρακώματα (ἠχυρωμένα στρατόπεδα) καὶ φρούρια καὶ τάφροι καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα εἶνε παρόμοια (=τοιαῦτα) (πρὸς αὐτά). Καὶ ὅλα μὲν ταῦτα εἶνε κατεσκευασμένα διὰ τῆς ἀνθρωπίνης χειρὸς (=χειροποίητα) καὶ ἀπαιτοῦσι πρὸς τούτοις (=προσδεῖται) δαπάνην ἐν δὲ **μοναδικόν** (=τι) καὶ κοινὸν μέσον ἀσφαλείας (=φυλακτῆριον) **ἔχουσιν** ἐκ φύσεως οἱ συνετοὶ (ἄνθρωποι) (=κέκτῃται ἢ φύσις τῶν εὖ φρονούντων) ἐν ἑαυτοῖς (=ἐν αὐτῇ), **τὸ ὁποῖον** εἰς πάντας μὲν εἶνε ὠφέλιμον (=ἀγαθὸν) καὶ σωτήριον, **μάλιστα δὲ** εἰς τοὺς ἐλευθέρους λαοὺς (=τοῖς πλήθει) ἀπέναντι τῶν τυράννων (=πρὸς τοὺς τυράννους). Ποῖον λοιπὸν εἶνε τοῦτο; Ἡ δυσπιστία (πρὸς τοὺς τυράννους). Ταύτην διαφυλάττετε, ἀπὸ ταύτης στερεῶς νὰ κρατῆσθε (=ἀντέχεσθε)· ἂν διαφυλάττῃτε ταύτην, δὲν (ὑπάρχει φόβος) μήπως πάθητε κακὸν (=δεινὸν) τι. «Τί ζητεῖτε»; εἶπον, πρὸς αὐτοὺς «ἐλευθερίαν». Καὶ ἔπειτα (=εἶτα) **δὲν βλέπετε, οὐ** ὁ **Φίλιππος ἔχει** (=Φίλιπ. ἔχοντα) (ὄχι μόνον τὰ φρονήματα), ἀλλὰ καὶ τὰς ὀνομασίας (=τὰς προσηγορίας) **ὄλωσ διόλου ξένας** (ἀντιθέτους) (=ἄλλοτριωτάτας) πρὸς αὐτήν (τὴν ἐλευθερίαν); Διότι πᾶς βασιλεὺς καὶ τύραννος εἶνε ἐχθρὸς τῆς ἐλευθερίας καὶ ἐχθρὸς (=ἐναντίος) τῶν νόμων «Δὲν προφυλάττεσθε», εἶπον, «πῶς νὰ μὴ (=ὅπως...μὴ...) εὐρῃτε τύραννον (=δεσπότην) μὲ τὸ νὰ ζητῆτε (=ζητοῦντες) ν' ἀπαλλαγῆτε ἐνὸς πολέμου»;

26. **Ἐκεῖνοι**, (οἱ Μεσσήνιοι) **ἂν** καὶ **ἤκουσαν ταῦτα**, καὶ ἀφοῦ μετὰ πολλοῦ θορύβου (τὰ) ἔπεδοκίμασαν (=θορυβοῦντες), **οὐ** ὀρθῶς λέγονται (ὑπ' ἐμοῦ), **καὶ** (ἂν καὶ ἤκουσαν) **πολλοὺς ἄλλους λόγους παρὰ τῶν πρέσβειων**, καὶ ὅτε ἐγὼ ἤμην παρῶν (=παρόντος ἐμοῦ) καὶ πάλιν βραδύτερον (=ἕστερον), **οὐδὲ ὄλωσ περισσότερον** (παρὰ ἂν δὲν ἤκουον ταῦτα) (=οὐδὲν μᾶλλον) (μόλα ταῦτα), καθὼς φαίνεται (=ὡς εἶκει), **(δὲν) θ' ἀπομακρυνθῶσι** ἀπὸ τὴν φιλίαν τοῦ Φιλίππου, καὶ ἀπὸ αὐτά, τὰ ὁποῖα (=οὐδ' ὧν)=τούτων ἂ) ὑπόσχεται οὗτος εἰς αὐτοὺς. **Καὶ δὲν εἶνε τοῦτο παράδοξον** (=ἄτοπον), ἂν οἱ Μεσσήνιοι καὶ μερικοὶ ἐκ τῶν Πελοποννησίων **θὰ πράξωσι τι παρὰ ταῦτα** (ἀντί-

θετον τούτων), τὰ *ὁποῖα* (=παρ' αὐτῶν) διὰ τῆς σκέψεως αὐτῶν (=τῷ λογισμῷ) ἀναγνωρίζουσι (=δρῶσι), ὡς ἄριστα (=βέλτιστα), ἀλλὰ *σεῖς*, οἱ ὁποῖοι καὶ οἱ ἴδιοι γνωρίζετε (=οἱ συνιέντες αὐτοὶ) καὶ ἀκούετε ἡμᾶς (=ἡμῶν) τοὺς ῥήτορας, *οὔτινες σᾶς λέγομεν* (=λεγόντων), *ὅτι ἐπιβουλεύσαθε* (ὑπὸ τοῦ Φιλίππου), *ὅτι περικυκλώνσαθε* (=περιστοιχίζεσθε) (ὑπ' αὐτοῦ), διότι (=ἐκ τοῦ) δὲν κάμνετε τώρα τίποτε (=μηδὲν ἤδη ποιεῖν) (ἔνεκα τῆς ἀμελείας σας), *χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσατε* (=λήσεσθε), καθὼς μοὶ φαίνεται (=ὡς ἐμοὶ δοκεῖ), *θὰ ὑπομείνητε* (=ὑπομείναντες) (θὰ ὑποστήτε) *τὰ πάντα* (ὑπὸ τοῦ Φιλίππου). Τόσῳ μεγαλυτέραν ἰσχὺν ἔχει (=οὕτως μείζον ἰσχύει) ἢ προσωρινῇ (=ἡ παραυτίκα) εὐχαρίστησις καὶ ἀνάπαυσις (=ῥαστώνη) ἀπὸ *ἐκεῖνο*, τὸ *ὁποῖον* ὕστερόν ποτε (βραδύτερον) *πρόκειται νὰ ὠφελήσῃ* (=τοῦ... μέλλοντος συνοίσειν). Περὶ μὲν λοιπὸν τούτων, τὰ ὁποῖα σεῖς πρέπει νὰ πράξητε (=τῶν πρακτέων ὑμῖν), μόνον σας (=καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς) ἐὰν εἴσθε συνετοί, θὰ σκεφθῆτε ὕστερον. Ποῖα δὲ τώρα, ἐὰν ἀποκριθῆτε (εἰς τοὺς πρέσβεις τοῦ Φιλίπ. καὶ τῶν Πελοπον.), ἠθέλετε ἀποφασίσαι (=ἐψηφισμένοι ἂν εἴητε) τὰ δέοντα. εὐθύς (=ἤδη) ταῦτα (τὴν ἀπόκρισιν ταύτην) θὰ σᾶς εἴπω.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ.

29. Βεβαίως (=οὖν) ἦτο δίκαιον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νὰ καλέσητε (=καλεῖν) (διὰ νὰ σᾶς εἴπωσι, ποίαν ἀπάντησιν θὰ δώσητε εἰς τοὺς πρέσβεις τοῦ Φιλίππου), *ἐκεῖνους, οἱ ὁποῖοι σᾶς ἔφεραν* (=τοὺς ἐνεγκόντας) τὰς ὑποσχέσεις αὐτοῦ (τοῦ Φιλίπ.), διὰ τῶν ὁποίων (=ἐφ' αἷς) ἐπέισθητε νὰ συνάψητε τὴν εἰρήνην· *διότι οὔτε ἐγὼ ὁ ἴδιος θὰ ἐδεχόμην ποτὲ* (=ὑπέμεινα ἂν) νὰ λάβω μέρος εἰς τὰς πρὸς τὸν Φίλιππον πρεσβείας (=πρεσβεύειν), *οὔτε σεῖς βεβαίως* (=οἶδα ὅτι) *θὰ ἐπαύετε ποτὲ* νὰ πολεμῆτε (κατ' αὐτοῦ), *ἐὰν ἐνομίζετε, ὅτι ὁ Φίλιπ.* θὰ κάμνη τοιαῦτα (πράγματα), ἀφοῦ ἐπέτυχε (=τυχόντα) παρ' ὑμῶν νὰ συνάψη εἰρήνην· ἀλλ' ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα τότε ἐλέγοντο ἦσαν (=ἦν) ὅλως διόλου (=πολὺ) διαφορετικὰ (=ἀφεστηκῶτα) ἀπὸ ταῦτα (=τούτων), (τὰ ὁποῖα πράττονται σήμερον ὑπὸ τοῦ Φιλίππου).

30. Καὶ πάλιν ἦτο δίκαιον νὰ καλέσητε καὶ ἄλλους (ἵνα ἀπαντήσωσι εἰς τοὺς πρέσβεις τοῦ Φιλ.). Ποίους; Ἐκείνους,

οἵτινες (=τούς...), *ὅτε ἐγὼ* μετὰ τὴν συνομολόγησιν πλέον τῆς εἰρήνης (=γεγονῦσας τῆς εἰρήν.) *ἐπιστρέψας* (=ἤκων) ἐκ τῆς δευτέρας (=υστερας) πρεσβείας, ἣτις ἀπεστάλη πρὸς ἔνορκον ἐπικύρωσιν τῆς εἰρήνης (=τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους) (ὑπὸ τοῦ βασιλέως), (καὶ) *ἐννοήσας* (=αἰσθόμενος), ὅτι ἡ πόλις ἐξηπατάτο (=τὴν πόλιν φενακίζομένην), *προέλεγον τοῦτο καὶ διεμαρτυρομένην καὶ προσεπάθουν* *να ἐμποδίσω ὑμᾶς* (=οὐκ εἶων) ἀπὸ τοῦ *να* ἐγκαταλίπητε (=προέσθαι) τὰς Θερμοπύλας καὶ τοὺς Φωκεῖς, *ἔλεγον* (=...λέγοντας), *ὅτι ἐγὼ μὲν*, ἐπειδὴ πίνω ὕδωρ (καὶ ὄχι οἶνον), *φυσικᾶ* (=εἰκότως) *εἶμαι ἄνθρωπος κάπως* (=τις) δύστροπος καὶ ἰδιότροπος, *ὁ δὲ Φίλιππος* (ὅτι), ἐὰν περάσῃ (=παρέλθῃ) (διὰ τῶν Θερμοπυλῶν), *θὰ ἐκτελέσῃ* (=πράξει) πάντα, ὅσα σεῖς ἠθέλετε εὐχηθῆ (ἐπιθυμήσει), καὶ τὰς μὲν Θεσπιάς καὶ τὰς Πλαταιὰς *θὰ ὀχυρώσῃ* (=τειχιεῖ), τοὺς δὲ Θηβαίους *θὰ ἐμποδίσῃ* (=παύσει) ἀπὸ τὴν ὑπεροψίαν των (=τῆς ὕβρεως), τὴν δὲ (Θορακικὴν) Χερσόνησον *θὰ διατρυσήσῃ* (θὰ διανοίξῃ διὰ διώρυχος) (=διορύξει) διὰ ἰδίων του ἐξόδων (=τοῖς αὐτοῦ τέλεσι), καὶ τὴν Εὐβοίαν καὶ τὸν Ὠρωπὸν *θ' ἀποδώσῃ* εἰς ὑμᾶς ἀντὶ τῆς Ἀμφιπόλεως. *διότι ὅλα ταῦτα ἐνθυμείσθε βεβαίως* (=οἶδα ὅτι), *ὅτι ἐλέχθησαν* (=ῥηθέντα) ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, *ἂν καὶ δὲν εἴσθε ἱκανοὶ* (=δεινοὶ) *να* ἐνθυμείσθε ἐκείνους, οἱ ὅποιοι σᾶς ἀδικοῦσι. *Καὶ ἐκεῖνο*, τὸ ὅποιον εἶνε χειρότερον (=αἰσχιστον) ἀπὸ ὅλα (=πάντων), ἀποβλέποντες εἰς τὰς (κενάς) ἐλπίδας (τῶν ἀγαθῶν τῆς εἰρήνης) *ἐψηφίσατε να* ἰσχύη (=εἶναι) ἡ ἰδία ἀκριβῶς (=τὴν αὐτὴν ταύτην) εἰρήνην καὶ διὰ τοὺς ἀπογόνους σας· τόσον τελείως ἐξηπατήθητε (=ὑπήχθητε).

32. Διατὶ λοιπὸν λέγω ταῦτα καὶ ὑποστηρίζω, ὅτι ἔπρεπε (=δεῖν) *να* καλῆτε (τούτους τοὺς πρέσβεις); Ἐγὼ ἀληθῶς μὰ (=νῆ) τοὺς θεοὺς *θὰ* εἶπω (=ἔρω) πρὸς ὑμᾶς μετὰ ἐλευθεροστομίας (=παρησιίας) τὴν ἀλήθειαν καὶ δὲν *θὰ* σᾶς ἀποκρύψω (ταύτην)· (δὲν λέγω ταῦτα) *ἵνα*, ἀφοῦ ἀρχίσω *να* κακολογῶ (=ἐμπεσῶν εἰς λοιδορίαν) αὐτούς, ἐγὼ μὲν *κατορθώσω να* *ἐπιτύχω* (=ἐμαντῶ ποιήσω) *παρ' ἡμῶν* ὁμοίως (=ἐξ ἴσου) (καθὼς οἱ ἀντίπαλοί μου) ἀκρόασιν (=λόγον), *εἰς ἐκείνους δέ*, οἵτινες ἀνέκαθεν (=ἐξ ἀρχῆς) (ἦλθον εἰς σύγκρουσιν πρὸς ἐμὲ) (=τοῖς προσκρούσασιν ἐμοὶ) (=ἦσιν ἀντίπαλοί μου) καὶ τῶρα ἀκόμη (=καὶ νῦν) εἶνε, *(ἵνα) δώσω* (=παράσχω) *ἀφορμὴν*

(=πρόφασιν). τοῦ νὰ λάβωσι παρὰ τοῦ Φιλίππου τι (=νὰ δωροδοκηθῶσι), οὐδὲ (λέγω ταῦτα) (*ἴνα*) ὅλως διόλου διαφορετικὰ (=ὡς ἄλλως) (παρ' ὅσον ἔπρεπε) (=μάτην) φλυαρῶ (=ἀδολεσχῶ)· **ἀλλὰ** (διότι) **νομίζω, ὅτι**, ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα πράττει (ἐπιχειρεῖ) ὁ Φίλιππος, **θὰ σὰς λυπήσουν** (=λυπήσειν) περισσότερον ἄλλοτέ ποτε (=ἢ τὰ νυνί)· διότι βλέπω, ὅτι τὸ πρᾶγμα (τὸ κακόν) προχωρεῖ (=προβαῖνον)· **καὶ δὲν θὰ ἐπεθύμουν μὲν** (=οὐχὶ βουλοίμην ἄν) νὰ εἶνε τὸ συμπέρασμα μου (=εἰκάζειν) ὀρθόν (νὰ μαντεύσω ὀρθῶς), **ἀλλὰ φοβοῦμαι, μήπως** τοῦτο (τὸ κακόν, ὁ κίνδυνος τῆς πόλεως) **εἶνε πλέον πολὺ πλησίον** (προσεγγίξῃ). **Ὅταν λοιπὸν δὲν εἶνε** δυνατὸν πλέον (=μηκέτι ἐξουσία γίγνηται) εἰς σὰς ν' ἀδιαφορῆτε (=ἀμελεῖν) διὰ τὰ συμβαίνοντα, **καὶ** (ὅταν) **δὲν** (=μηδὲ) **ἀκούητε** (μόνον) παρ' ἐμοῦ μηδὲ παρ' ἄλλον τινὸς (=παρὰ τοῦ δεῖνος), ὅτι αὐτὰ (τὰ ὁποῖα ἐπιχειρεῖ ὁ Φίλιππος) διευθύνονται (=ἔστιν) ἐναντίον ὑμῶν, **ἀλλὰ καὶ** (ὅταν) **σεῖς ὄλοι ἐννοῆτε** (=ὄρατε) (αὐτὰ) **καὶ καλῶς γνωρίζητε** (=εὖ εἰδῆτε), (τότε) **νομίζω** (δὲν ἀμφιβάλλω), **ὅτι** σεῖς θὰ ὀργισθῆτε καὶ θ' ἀγανακτήσητε (=ἔσεσθαι ὀργίλους καὶ τραχεῖς). **Φοβοῦμαι λοιπὸν**, μ ἢ π ω ς, ἐπειδὴ οἱ πρέσβεις ἔχουσι ἀποσιωπήσει (=τῶν πρέσβ. σεσιωπηγόντων) ταῦτα, διὰ τὰ ὁποῖα (=ἐφ' οἷς), αὐτοὶ καλῶς γνωρίζουσι (=αὐτοῖς συνίσασι), (συναποθάνονται), ὅτι ἔχουσι δωροδοκηθῆ, **συμβῆ** (=μή... συμβῆ) **νὰ περιπέσωσιν εἰς τὴν ὀργὴν σας** (=περιπεσεῖν τῇ παρ' ὑμῶν ὀργῇ), αὐτοί, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦσι (=τοῖς πειρωμένοις) νὰ ἐπανορθώσωσι τι ἐκ τούτων, **τὰ ὁποῖα** ἐξ αἰτίας ἐκείνων (τῶν πρέσβεων) **ἔχουσι χαθῆ** (=τῶν ἀπολωλότων διὰ τούτους)· διότι βλέπω, **ὅτι σεῖς** ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ (=ὡς τὰ πολλὰ) (συνήθως) **ἐξαπολύετε τὴν ὀργὴν σας** (=ἀφιέντας τὴν ὀργὴν) (ὀργίζεσθε) ὅχι κατὰ τῶν (πραγματικῶς) αἰτίων, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἐναντίον τούτων, τοὺς ὁποίους ἔχετε εἰς τὴν ἐξουσίαν σας (=εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα).

35. **Ἐν ὅσῳ** (=ἕως) **λοιπὸν** ἀκόμη τὰ πράγματα ἐτοιμάζονται (=μέλλει) καὶ προπαρασκευάζονται (=συνίσταται) (ὑπὸ τοῦ Φιλίππου) **καὶ** (ἐν ὅσῳ) ἔχομεν ἀκόμη καιρὸν νὰ ἀκούωμεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον (νὰ συνεννοούμεθα) (=καὶ κατακούομεν ἀλλήλων), **εἰς ἕνα ἕκαστον ἐξ ὑμῶν**, ἄν καὶ ἀκριβῶς γνωρίζῃ (=καίπερ... εἰδότα), **ἐπιθυμῶ ἐν τούτοις** (=ὁμως) **νὰ ὑπενθυμίσω** (=ἐ-

παναμινῆσαι), *ποῖος (εἶναι) ἐκεῖνος, ὅστις ἔπεισε* (=ὁ πείσας) ὑμᾶς νὰ ἐγκαταλίπητε (=προέσθαι) τοὺς Φωκεῖς καὶ τὰς Θερμοπύλας, τὰς ὁποίας, ἀφοῦ κατέλαβεν (=ᾧν καταστάς) ἐκεῖνος, ἔχει γίνεαι κύριος τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ τὴν Πελοπόννησον, *καὶ (ποῖος) ἔχει φέρει ὑμᾶς εἰς τὴν ἀνάγκην* (=πεποίχη' ὑμῖν) *νὰ σκέπτησθε* (=εἶναι τὴν βουλήν) *ὄχι* (=μὴ) διὰ τὰ δικαίωματα ὑμῶν (=ὑπὲρ τῶν δικαίων) (ἐπὶ τῆς Μακεδονίας) καὶ διὰ τὰ ἐξωτερικὰ πράγματα (συμφέροντα) ἡμῶν (=ὑπὲρ τῶν ἔξω πραγμ.), *ἀλλὰ τὸναντίον* διὰ τὰ ἐσωτερικὰ (=ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ) καὶ διὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ἀττικῆς (=ὑπὲρ) τοῦ πολέμου πρὸς τὴν Ἀττ.), *ὁ ὁποῖος* θὰ λυπήσῃ μὲν ἕνα ἕκαστον ἐξ ἡμῶν, ὅταν ἐκραγῇ (=ἐπειδὴν παρῇ), πράγματι δ' ὅμως οὗτος (ὁ πόλεμος) ἔχει ἐκραγῇ (=γένεονε) κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν (κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Φίλ. ἔγινε κύριος τῶν Φωκέων καὶ τῶν Θερμοπυλῶν), Διότι, ἐὰν σεῖς τότε δὲν ἐξηπατᾶσθε (=παρεκρούσθητε), οὐδεὶς κίνδυνος (=οὐδέν... πράγμα) θὰ ἠπείλει (=ἦν ἄν) (σήμερον) τὴν πόλιν· *διότι βεβαίως* (=δήπου) *ὁ Φίλιππος οὔτε ὑπερισχύσας* (=κρατήσας) ἡμῶν κατὰ τὰ πλοῖα (=ταῖς ναυσὶ) *θὰ ἔρχετό ποτε* (=ἦλθεν ἄν) μετὰ στόλου εἰς τὴν Ἀττικὴν, *οὔτε διὰ ξηρᾶς* (=πεζῆ) (μετὰ στρατοῦ) βαδίζων πέραν τῶν Θερμοπυλῶν καὶ Φωκέων (=ὑπὲρ τὰς...) (θὰ ἦρχετο εἰς τὴν Ἀττικὴν), *ἀλλ' ἢ θὰ ἔκαμνε τὸ δρθὸν καὶ δίκαιον* (=ἐποίει ἄν τὰ δίκαια) καὶ τηρῶν (=ἄγων) τὴν (συνομολογηθεῖσαν) εἰρήνην *θὰ ἠσύχαζε* (=ἠσυχίαν ἄν εἶχε), ἢ ἀμέσως (=παραχρῆμα) *ἤθελε περιπλακῆ* (=ἦν ἄν) *εἰς ὁμοῖον πόλεμον* (ὅπως ἦτο ἐκεῖνος ὁ πόλεμος) ἕνεκα τοῦ ὁποίου (=δι' ὃν) ἐπεθύμησε τὴν εἰρήνην.

37. Ταῦτα λοιπὸν (ὅσα εἶπον περὶ τῶν προδοτῶν), ἐπὶ τοῦ παρόντος (=νῦν) ἀρκετὰ (=ἱκανῶς) ἔχουσι λεχθῆ (=εἴρηται), *ἀλλ' εἴθε*, ὧ πάντες θεοί, *νὰ μὴ συμβῆ* (=μὴ γένοιτο), *ἵνα* (=ὥς) ἀποδειχθῶσι (=ἐξετασθεῖν ἄν) ταῦτα ἀκριβέστατα (=μάλιστα ἀκριβῶς)· διότι ἐγὼ τουλάχιστον δὲν *θὰ ἐπεθύμουν νὰ τιμωρηθῆ τις* (=ὑποσχεῖν δίκην), (ἐκ τῶν προδοτῶν), οὐδὲ ἐὰν εἶνε ἄξιος (=δίκαιος) νὰ καταστραφῆ (=ἀπολωλέναι) (καταστροφῆς), *μαζὶ μὲ τὸν κίνδυνον καὶ τὴν ζημίαν πάντων ἡμῶν* (τῆς πατρίδος).

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Κικέρωνος. Μετάφρασις Γ' και Δ' των κατά Κατιλίνα λόγων. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Θουκυδίδου. Μετάφρασις Δημηγοριῶν Α' και Β' βιβλίου. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Θουκυδίδου. Μετάφρασις τοῦ ἱστορικοῦ μέρους τοῦ Α' και Β' βιβλίου. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Δημοσθένους. Μετάφρασις τοῦ Α', Β' και Γ' των Ὀλυνθιακῶν λόγων. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Δημοσθένους. Μετάφρασις τοῦ Α' των Φιλιππικῶν. Πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου.

Τιμᾶται Δραχ. 1.50

~~ΔΡΑΧΜ. 7.50~~